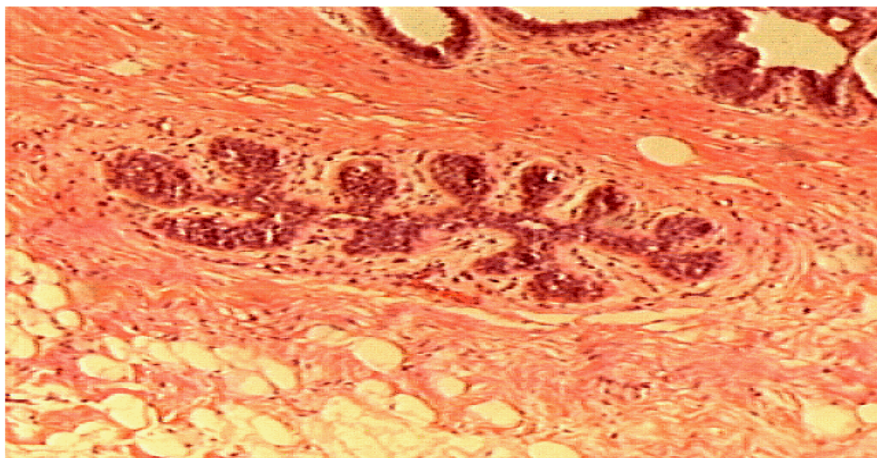
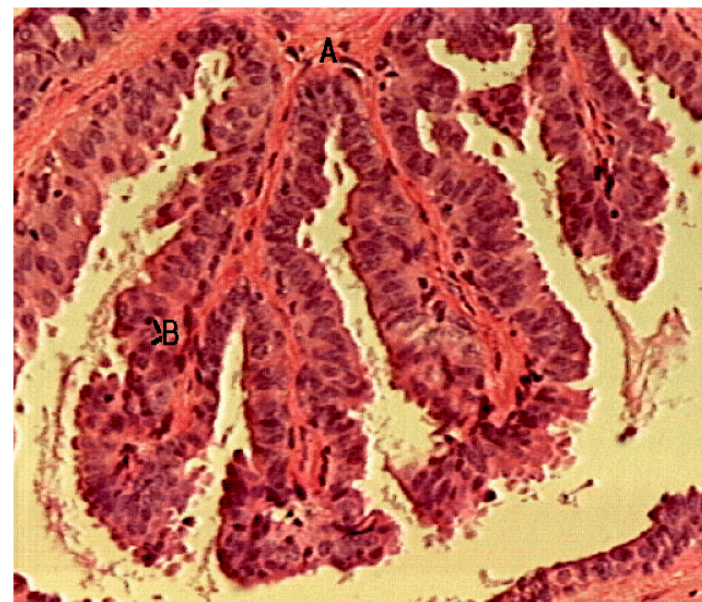
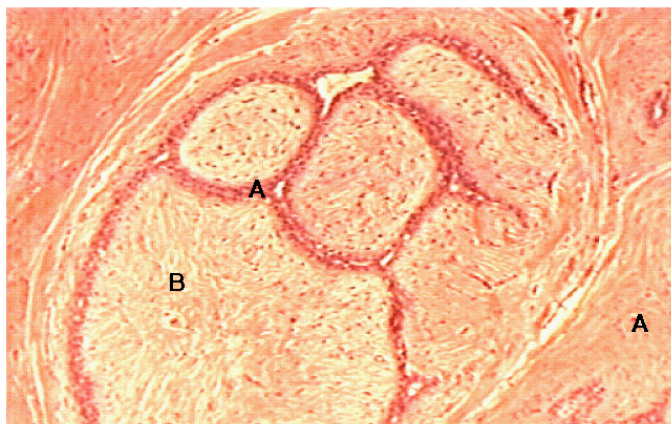

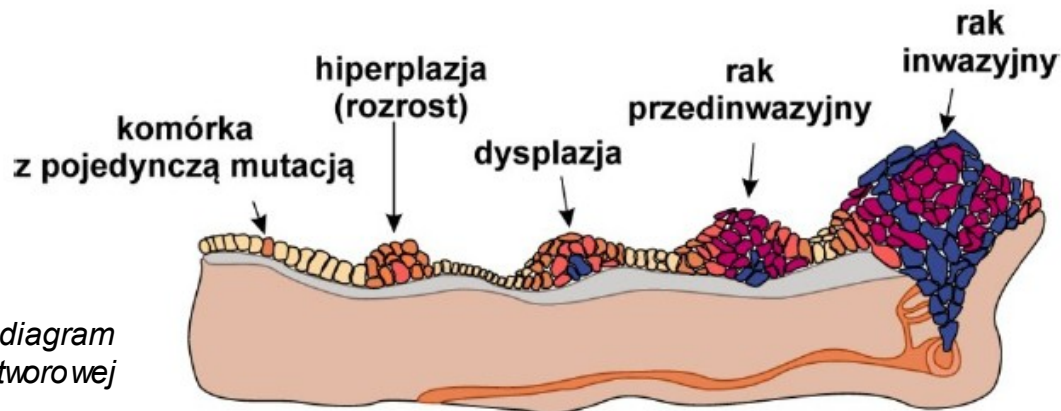
NOWOTWORY LUDZKIEGO GRUCZOŁ PIESIWOEGO

dr hab. inż. Beata Brożek-Płuska

Nowotwór jest chorobą o podłożu genetycznym, czyli procesem spowodowanym nakładającym się zaburzeniami struktury DNA. W większości przypadków jest on rozrostem monoklonalnym, tzn. wywodzącym się z pojedynczej komórki

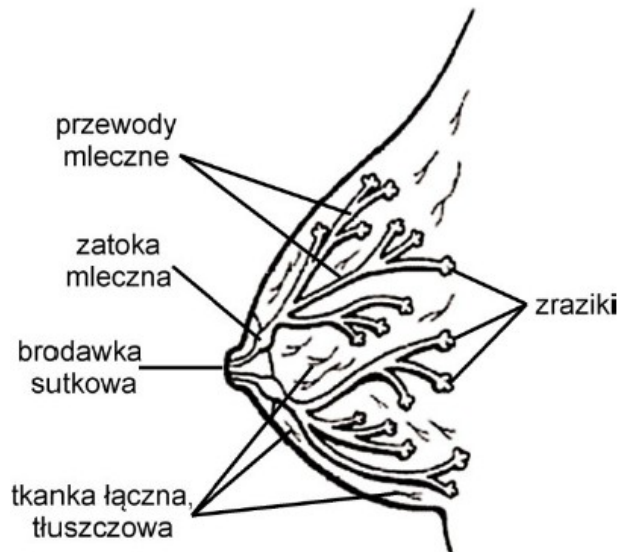
Kancerogeneza:

- **Inicjacja** -w tym etapie pojawia się pojedyncza mutacja, która powstaje pod wpływem kancerogenu (może pojawić się również spontanicznie),
- **Promocja** -to wieloetapowy rozwój klonu komórkowego, zawierającego mutację nabytą w procesie inicjacji,
- **Progresja** -to trzeci nieodwracalny etap, prowadzący do powstania nowotworu. W procesie nakładania się uszkodzeń powstają klony zdolne do naciekania i tworzenia przerzutów.

Uproszczony diagram transformacji nowotworowej

NOWOTWORY LUDZKIEGO GRUCZOŁ PIESIWOEGO

- nowotwory łagodne
- nowotwory złośliwe

nieleczony prowadzi do śmierci chorego niezależnie od miejsca jego lokalizacji.

nietykowość, nieprawidłowy wygląd komórki
indeks mitotyczny (wysoki poziom)

występowanie naciekania tkanek otaczających
powodowanie wznów

zdolność do przerzutowania

NOWOTWORY ŁAGODNE LUDZKIEGO GRUCZOŁU PIERSIOWEGO:

- **GRUCZOLAKOWŁÓKNIAK** (fibroadenoma mammae)
- **TORBIEL** (cystis mammae)
- **ZWYRODNIENIE WŁÓKNISTPTORBIELOWATE**
(mastopathia fibrocystica, morbus Kronig, morbus Reclus)
- **BRODAWCZAK** (papilloma mammae)

GRUCZOLAKOWŁÓKNIAK

(fibroadenoma mammae)

➤wewnątrzkanalikowe

➤zewnątrzkanalikowe

➤**Wiek chorych:** 20-40 lat.

➤**Charakterystyka:** guz gładki, elastyczny, o nieregularnym zaokrąglonym kształcie, przesuwalny, nie związany z otaczającą tkanką, niebolesny i wolno rosnący.

➤**Rozpoznanie:** łatwe (?).

➤**Leczenie:** wycięcie lub wyłuszczenie.

➤**Rokowanie:** dobre.

TORBIEL (cistis mammae)

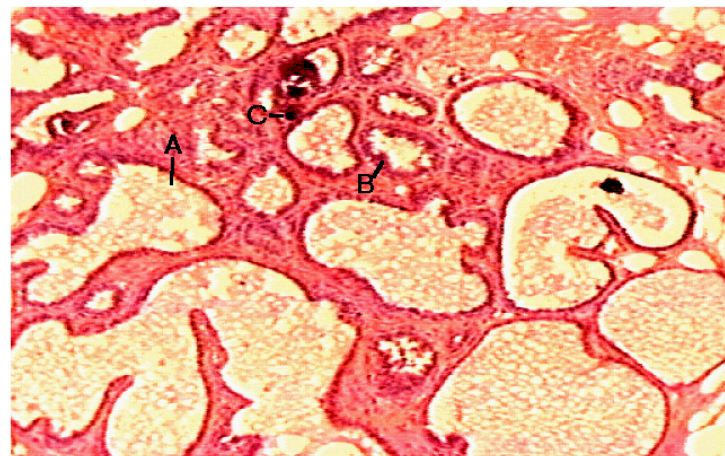
➤ **Wiek chorych:** 40-55 lat.

➤ **Charakterystyka:** guz elastyczny, nie zawsze dobrze ograniczony, leżący czasem w głębi miększu sutka dość szybko rosnący, czasem bolesny.

➤ **Rozpoznanie:** nie zawsze łatwe.

➤ **Leczenie:** wycięcie lub nakłucie → obliteracja.

➤ **Rokowanie:** dobre.

ZWYRODNIENIE WŁÓKNISTPTORBIELOWATE

(mastopathia fibrocystica,
morbus Kronig, morbus Reclus)

➤ **Charakterystyka:** złożony proces patologiczny polegający na rozroście tkanki łącznej podścieliska gruczołu i nadmiernym rozmnażaniu komórek nabłonka pęcherzyków, proces bolesny.

➤ **Rozpoznanie:** przypadki typowe-łatwe
stan przedrakowy (1-2%).

➤ **Leczenie:** zwalczanie chorób jajników i nieprawidłowości czynności hormonalnej, wycięcie guzków.

➤ **Rokowanie:** dobre.

BRODAWCZAK

(papilloma mammae)

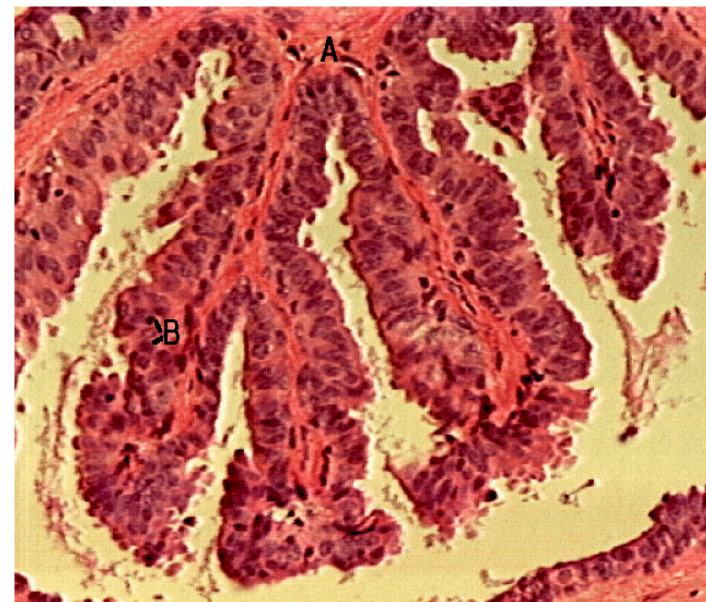
pierś krwawiąca, pierś wydzielająca

➤ **Charakterystyka:** brodawczaki rozwijają się w świetle przewodu lub przewodów wyprowadzających, narastanie powolne powodujące stany zapalne z krwawą wydzieliną .

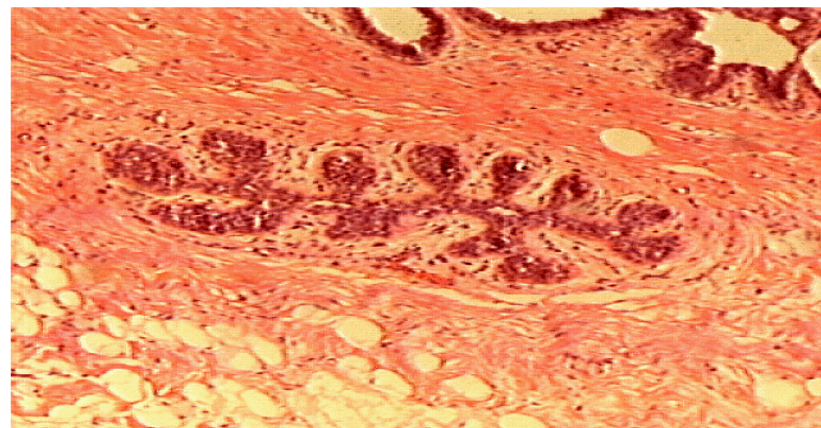
➤ **Rozpoznanie:** łatwe.

➤ **Leczenie:** wycięcie zrazika lub całego gruczołu piersiowego.

➤ **Rokowanie:** dobre ?

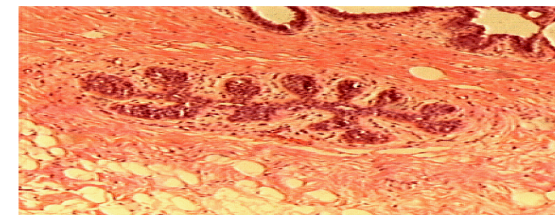
NOWOTWOWRY **ZŁOŚLIWE LUDZKIEGO** **GRUCZOŁU PIERSIOWEGO** **(carcinoma mammae)**

Epidemiologia: kobiety (100:1), I-sze lub II-gie miejsce wśród nowotworów, miasto ↑ niż wieś, rasa, ↑ 35-39lat (max 60lat).

Charakterystyka: guz, twardy, niewyraźne, zlewające się z otoczeniem granice, wciąganie skóry na guzie, różna szybkość wzrostu.

Szerzenie się: drogi chłonne i krwionośne.

Przerzuty chłonne:

I etap: węzły chłonne pachy (okołosutkowe, dołu pachowego i okolicy skrzyżowania żyły pachowej z I żebrem) i węzły wzdłuż żyły i tętnicy piersiowej wewnętrznej czyli węzły przymostkowe.

II etap: węzły chłonne podobojczykowe i nadobojczykowe, węzły śródpierśia

III etap: węzły szyi i drugiej połowy klatki piersiowej.

**PRZECIĘTNY OKRES TRWANIA RAKA NIELECZONEGO
TO 3 LATA.**

PODZIAŁ WG. STEINTHALA:

I stopień: proces obejmuje tylko gruczoł piersiowy bez przerzutów.

II stopień: wielkość guza przekracza 4-5cm średnicy, skóra zmieniona nowotworowo, węzły pachy zajęte.

III stopień: zajęte okoliczne tkanki, zmienione przerzutowo węzły pod- i nadobojczykowe oraz dalsze.

IV stopień: odległe przerzuty.

Unio Internationalis Contra Cancrum:

Tumor, **N**oduli, **M**etastases

Klasyfikacja TNM – system służący
do określania stopnia
zaawansowania klinicznego
nowotworu

T_{is}-rak przedinwazyjny

T₀-guz niewyczuwalny

T₁-guz nie przekracza 2cm średnicy

T₂-guz nie przekracza 5cm średnicy

T₃-guz przekracza 5cm średnicy

T₄-guz z bezpośrednim szerzeniem na skórę lub ścianę
klatki piersiowej

N₀-węzły niewyczuwalne

N₁-powiększone, pojedyncze, ruchome

N₂-zrastające się ze sobą lub podłożem

N₃-pod- i nadobojczykowe zmienione

M0-bez odległych przerzutów

M1-przrzuty odległe

I stopień: T1, T2, N0, M0

II stopień: T1, T2, N1, M0

III stopień: T1, T2, T3, N1, N2, N3, M0

IV stopień: T3, T4, N2, N3, M1

Rokowanie:

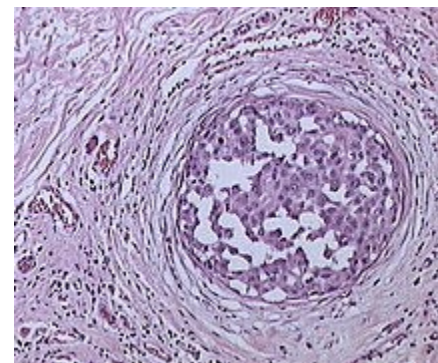
1 Rozmiar guza

2 Przerzuty

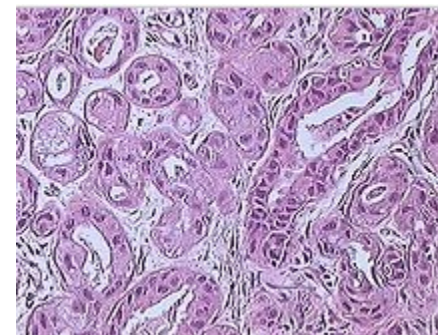
3 Budowa mikroskopowa nowotworu

4 Szybkość wzrostu i barwienia

5 Wiek chorej

IDC in situ

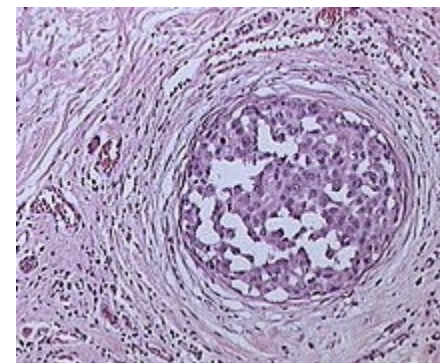
IDC inwazyjny

I – nowotwory w najwcześniejszej fazie rozwoju (przeżycie pięcioletnie od 75 do 100% leczonych chorych)

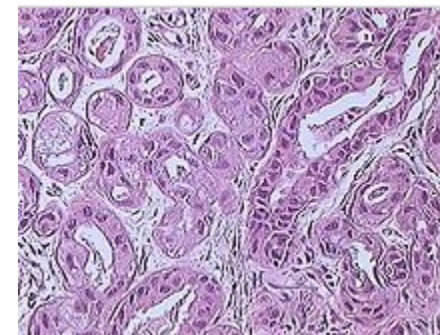
II – nowotwory w początkowej fazie rozwoju (przeżycie pięcioletnie od 50 do 75% leczonych chorych)

III – nowotwory zaawansowane (przeżycie pięcioletnie od 25 do 50% leczonych chorych)

IV – nowotwory bardzo zaawansowane, o złym rokowaniu (przeżycie pięcioletnie do 25% leczonych chorych)

IDC in situ

IDC inwazyjny

LECZENIE CHIRURGICZNE

- Wymiar guza ponad 5-7cm średnicy
- Zajęcie skóry szeroko ponad rzut guza
- Zrastanie się guza ze ścianami klatki piersiowej
- Rozległe przerzuty do węzłów pachy
- Obrzęk ramienia
- Przerzuty w węzłach pod- nadobojczykowych i dalszych
- Szybki wzrost guza
  - Tumorektomia
  - Kwadrantektomia
  - Radykalna mastektomia

*Radykalna
mastektomia
sposobem
Halsteada*

LECZENIE CHIRURGICZNE

T1, N0, M0-amputacja części gruczołu z guzkiem

T1, T2, N0, M0-proste całkowite odjęcie sutka

T1, T2, N1, M0-odjęcie doszczętne sutka wraz
z zawartością dołu pachowego

T1, T2, N1, M0-odjęcie doszczętne sutka wraz
z mięśniami piersiowymi
i zawartością dołu pachowego

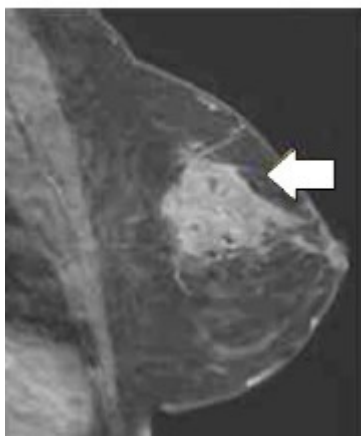
Rozpoznawanie raka piersi

Badania obrazowe:

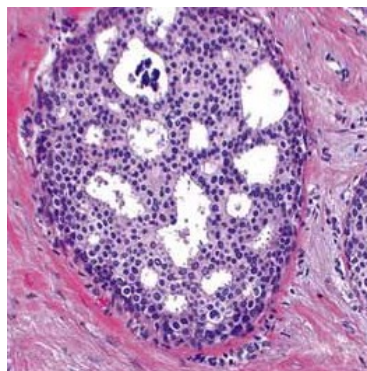
- mammografia
- ultrasonografia
- pozytonowa tomografia emisyjna PET
- Rezonans magnetyczny

Badania mikroskopowe:

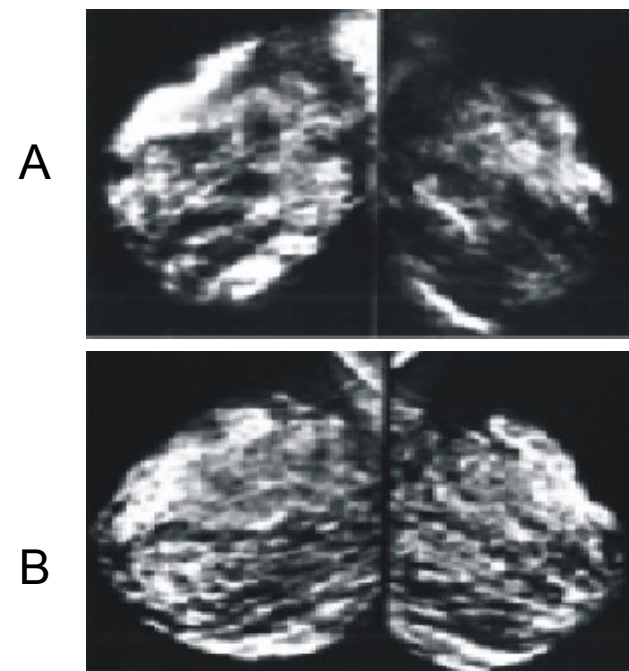
- badanie histopatologiczne

Obraz MRI

*Rak przewodowy nienaciekający ze
zwapnieniami wyciekającymi*

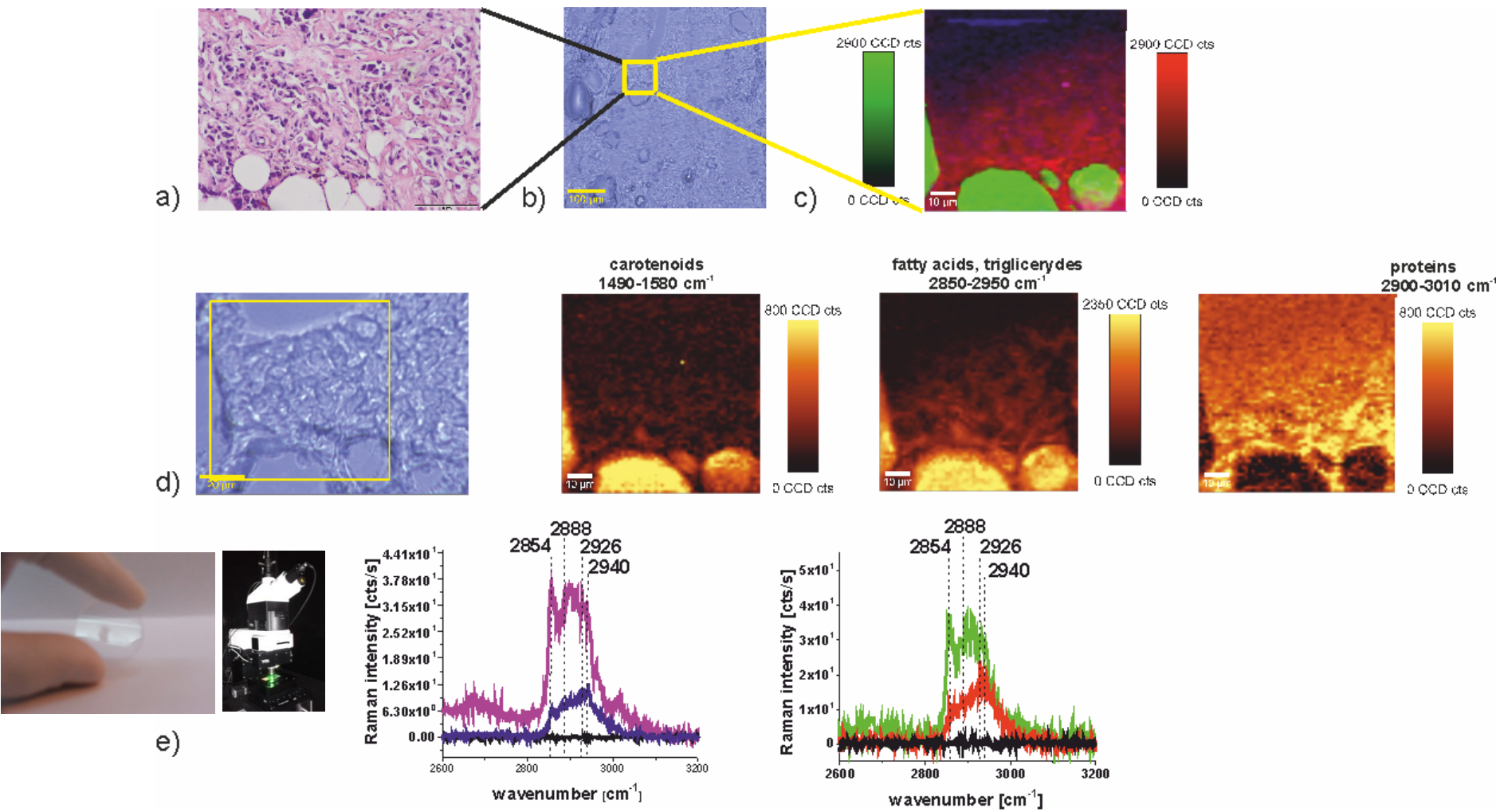

Johns Hopkins , Medical Institutions

Obraz PET

Widma Ramana tkanek ludzkiego gruczołu piersiowego

Widma Ramana tkanek ludzkiego gruczołu piersiowego

